

NA WARSZTACIE

Pod redakcją Jerzego Niebojewskiego

PRZENOŚNE SZTALUGI MALARSKIE (Maciej Bosołak) — **SZACHY** (Lubomir Packiewicz) — **MODEL SAMOCHODU** (Józef Świecik) — **MAPY** (Aleksander Depuła) — **OSTRZAŁKA DO NOŻY KUCHENNYCH** (Stanisław Sabat) — **NAJPROSTSZY ODBIORNIK DETEKTOROWY** — (W. K.)

PRZENOŚNE SZTALUGI MALARSKIE

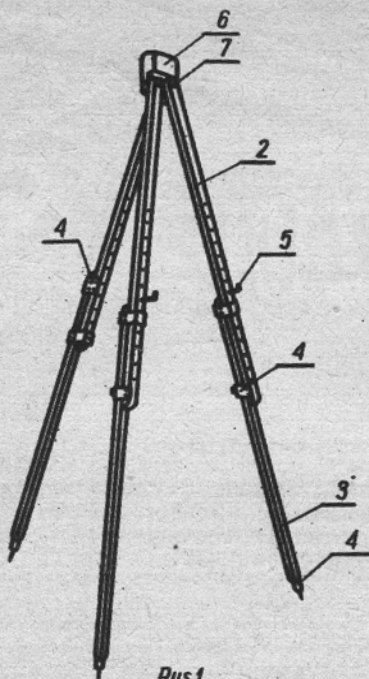
Ludzie miewają różne „hobby”. Jedni gromadzą płyty gramofonowe, inni znaczki pocztowe, a jeszcze inni lubią słuchać muzyki Wagnera lub chować rasowe pieski. Wśród tych „hobbystów” osobną grupę stanowią malarze. I to zarówno ci zawodowi, jak i amatorzy.

Niezależnie od tego, czy spod ich pędzla wychodzą sentymentalne akwarelki, czy przysłowiowe „jelenie na polanie”, czy też dzieła sztuki godne Wyczółkowskiego, muszą oni posiadać odpowiedni sprzęt malarski. Tymczasem doskonałą się płyty gramofonowe, ulepszają albumy filatelistyczne, a sprzęt malarski nie wykazuje żadnych zmian ani ulepszeń. W dalszym ciągu i jakże często można zobaczyć w plenerze malarza z papierem na kolanach, z wodą w nieporęcznej butelce, z pędzlami w kieszeniach, któremu lada podmuch

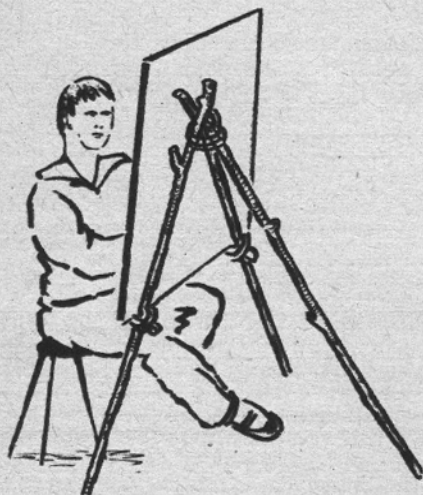
wiatru może utrudnić pracę i znieweczyć jego wysiłki. Dlaczego tak się dzieje? Przeważnie dlatego, że nie istnieje masowa produkcja sprzętu malarskiego, że nieliczne przyrządy i przybory (sztalugi, stołeczki, naczynia do wody), które czasem można nabyć w handlu, są zbyt drogie i nie zawsze wygodne w użyciu. Aby tym niedomaganiom choć w części zaradzić i przyjść z pomocą młodym entuzjastom malarstwa plenerowego, podajemy opis budowy przenośnych sztalug malarskich, lekkich i praktycznych w użyciu oraz niezawodnych w działaniu.

Sztalugi te (rys. 1) są zbudowane z listewek drewnianych (3 dolnych i 3 górnych), głowicy, trzech klamer przesuwnych i trzech ustalających, śruby z nakrętką, gwoździ, pierścieni i wkrętek.

Wykonanie sztalug rozpoczynamy

Rys.1
sztalugi przenośne składane

A oto przykład sztalugi o najprostszej konstrukcji.

od wykonania dwuczściowych nóżek. Długość górnych listew o przekroju 20×20 mm mierzyć będzie 930 mm, dolnych (o tym samym przekroju) 875 mm*. Górne listwy z jednego końca tylko zaokrąglamy, a z drugiego okujemy klamrą zaciskową (rys. 2). Dolne zaś okujemy z obu końców (z dołu metalowym pierścieniem okrągłym i kołcem, z góry klamrą przesuwaną) (rys. 3).

Okucia zaciskowe i przesuwne oraz pierścienie ochronne wykonujemy, o ile to będzie możliwe, z blachy nieżelaznej grub. 0.5 mm wg wymiarów podanych na rys. 4 a, b, c. Kołce wykonamy z gwoździ okrągłych grub. 4–5 mm.

Okuwanie nóżek rozpoczynamy od osadzenia pierścieni ochronnych na dolnych listewkach i wbicia w nie odpowiednio naciętych gwoździ. Lby gwoździ po wbiciu ich w końce nóżek odcinamy i zaostriamo stożkowo. Następnie okuwamy dolne końce górnych listewek, potem przesuwamy przez nie górne końce listew dolnych i dopiero okuwamy górne końce dolnych listewek.

Po okuciu nóżek w górnych listewkach wywiercamy szereg otworów o ϕ 4–5 mm na haczyki (rys. 5) podtrzymujące rysownicę. Haczyki wykonujemy z drutu stalowego półtwardego o ϕ 4–5 mm.

Głowicę sztalug wykonujemy z deski grub. 42 mm, wg wymiarów podanych na rys. 6. Po wyprawieniu deski odrzynamy z niej wycinek do połowy jej grubości i szerokości i wiercimy trzy otwory o ϕ 6 mm: jeden przez całą szerokość deski i dwa przez całą grubość deski.

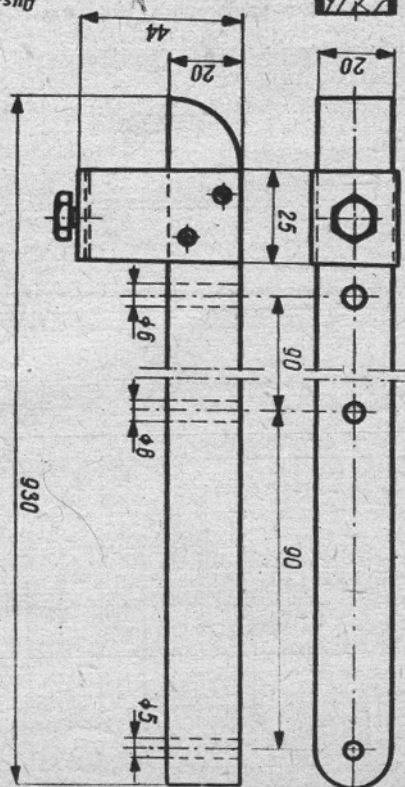
Po wywierceniu otworów w środkowej części deski wyrzynamy wgłębienie o wym. 24×40 mm i wyrównujemy je pilnikiem.

Uformowaną w ten sposób głowicę szlifujemy starym ściernym papierem i zaciągamy politurą albo bezbarwnym lakierem.

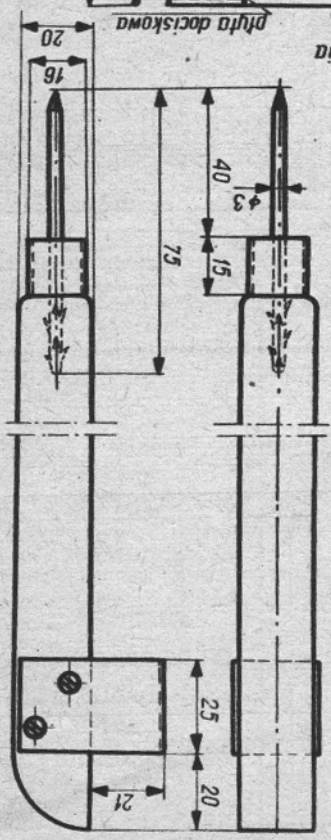
Przygotowane uprzednio nóżki sztalug łączymy (wg rysunku zestawieniowego) z głowicą za pomocą śrub z nakrętkami (rys. 7).

* Listwy po wyprawieniu szlifujemy ściernym papierem i zaciągamy politurą lub bezbarwnym lakierem.

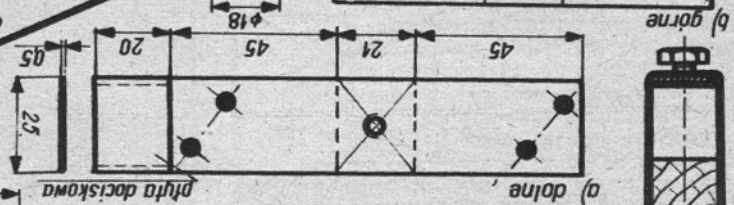
Rys 2 - nozki gorne - szl 3

Rys 3 - nozki dolne - szl 3

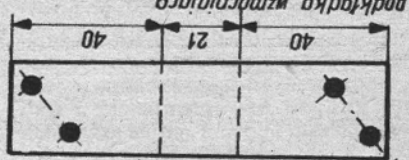
Rys 4 - okucia

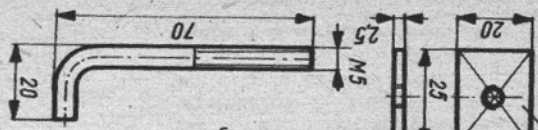
b) gorne

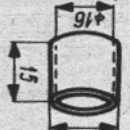
podkladka wzmacniajaca

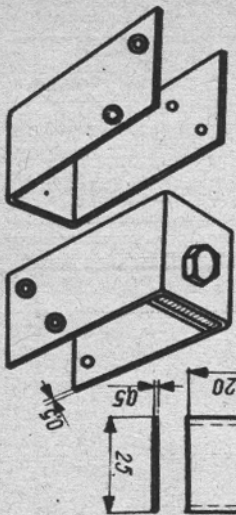
Rys 5 - hak

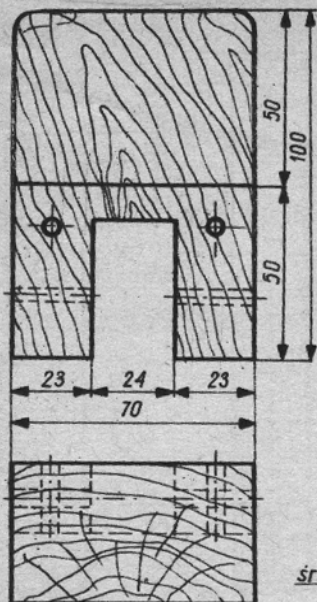

c) ochronne

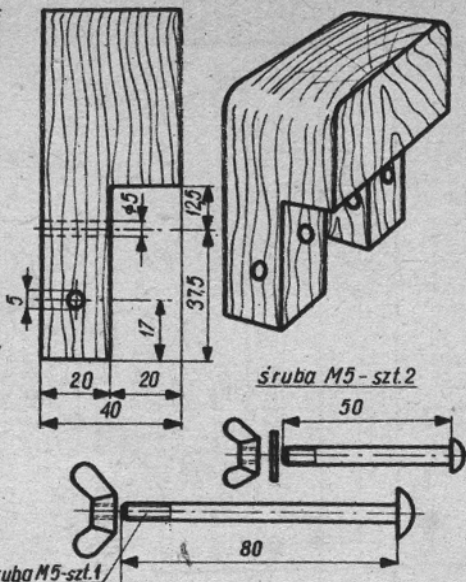

plyta dociskowa

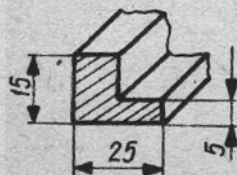
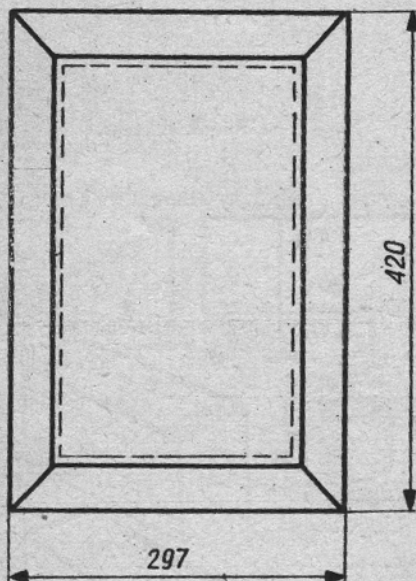

Rys. 6. Głowica

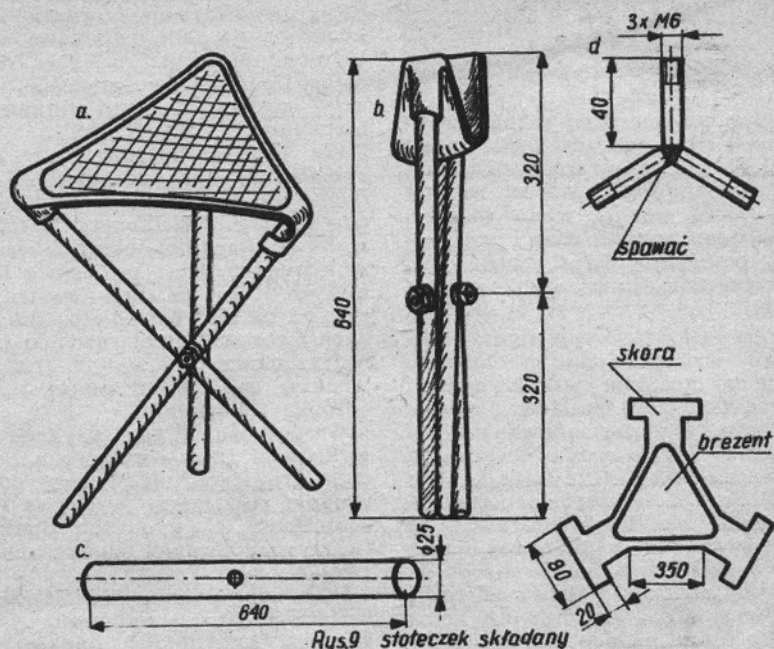
Rys. 7
śruby z nakrętkami

Rys. 8
rysownica

Ważnym elementem uzupełniającym sztalugi będzie również rysownica (o wym. 420 × 297 mm). Możemy wykonać ją z płyty spłasnionej miękkiej, grub. 10 mm, i osadzić w ramce zbudowanej z listewek składanej z przekroju 15 × 25 mm odpowiednio profilowanych (rys. 8). Boki płyty możemy zabezpieczyć i w inny sposób, a mianowicie: przez nasycenie ich wodą klejową (roztwór 10 g kleju kostnego w 100 g wody przegotowanej) i zaciągnięcie ich politurą albo bezbarwnym lakierem, oczywiście po uprzednim wygładzeniu ich i wyszlifowaniu ściernym papierem.

Dla całości wyposażenia malarskiego do prac w plenerze przydałby się jeszcze lekki stołeczek składany, wykonany z trzech drewnianych wałków o Φ 25 mm i długości 640 mm, kawałka brezentu obszytego skórą i trójkąta stalowego (rys. 9).

Rys. 9 stół składany

Zestawienie materiałów

1) Listwy sosnowe (bez sęków) o wym. $20 \times 20 \times 1000$ mm — 6 szt.

2) Klocek brzozy lub olchowy o wym. $40 \times 70 \times 100$ mm — 1 szt.

3) Płytki metalowe o wym. $0,5-1,0 \times 25 \times 115$ mm — 6 szt.

Płyt. wzmacn. o wym. $2,5 \times 20 \times 25$ mm — 3 szt.

Płyt. wzmacn. o wym. $2,5 \times 20 \times 25$ mm — 3 szt.

5) Wkrętki 3×15 mm — 24 szt.

6) Śruby do metalu o ϕ 6 mm i długości 10 mm — 3 szt.

7) Śruby o wym. 6×50 mm z nakrętkami motylkowymi — 2 szt.

8) Śruba o wym. 6×80 mm z nakrętką sześcioboczną — 1 szt.

9) Haczyki o wym. 6×70 mm — 2 szt.

10) Gwoździe o ϕ 5 mm i dług. 40—45 mm — 3 szt.

11) Pierścienie o ϕ zewn. 18 mm i dług. 15 mm — 3 szt.

Wymienione materiały można otrzymać w Okręgowej Pracowni Dydaktycznej Pracy Ręcznej, Warszawa, ul. Hipoteczna 8.

Maciej Rosolak